

ETICKÝ KODEX

Část I. Působnost

Tento etický kodex se vztahuje na akademické pracovníky Západočeské univerzity v Plzni (dále jen „ZČU“). Na vědecké, výzkumné a vývojové pracovníky se vztahuje přiměřeně.

Část II. Obecné zásady

1. Akademický pracovník zachovává ve své práci vysoký standard dodržování lidských mravních principů a etických zásad, plně respektuje zásady tohoto kodexu.
2. Totéž vyžaduje od svých spolupracovníků a studentů, aktivně v tomto směru působí zejména na studenty a je jim v tom vždy příkladem.
3. Neobhazuje a nekryje neetické chování a jednání, a to ani tehdy, bylo-li by takové chování nebo jednání zdůvodňováno účelovou prospěšností, poslušností nebo loajalitou.
4. Považuje vzdělávací, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost za integrální příspěvek k rozvoji lidského poznání, kultury, inovací a k obecnému užitku a hájí ji proti nespravedlivému zpochybňování nebo zneužívání; pečlivě dodržuje a šíří zásady spolehlivé a důvěryhodné vzdělávací, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti na veřejnosti, v okruhu svých spolupracovníků a zejména mezi studenty.
5. Trvale rozvíjí své schopnosti, rozšiřuje a prohlubuje si znalosti a dovednosti v oblasti svého profesního zaměření i obecné pedagogické práce.
6. Zachovává si kritičnost vůči výsledkům své práce, získaným poznatkům a závěrům, objektivně, kriticky, ale kolegiálně přistupuje k výsledkům svých spolupracovníků a studentů, je přístupný diskusím a argumentům.
7. Obhazuje svobodu myšlení, bádání, vyjadřování, výměnu názorů a informací. Ve své vzdělávací, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti nezastává neobjektivní ideologické či iracionální přístupy, odmítá vše, co může urážet lidskou důstojnost nebo ohrožuje řádný chod a rozvoj lidské společnosti.

8. Ctí pracoviště, na kterém vykonává vzdělávací, výzkumnou, uměleckou či jinou tvůrčí činnost. Pokud stejnou nebo podobnou činnost vykonává nebo hodlá vykonávat na jiném pracovišti, vždy o tom úplně a pravdivě informuje svého nadřízeného.

Část III.

Zásady ve vzdělávací činnosti

1. Akademický pracovník jedná se studenty vždy na základě objektivního, korektního, náročného, ale citlivého hodnocení jejich odborných znalostí a dovedností, obecných způsobilostí, píle a ostatních osobnostních charakteristik; při klasifikaci studijních výsledků si počíná nestranně a objektivně, ve vztahu ke studentům vždy uplatňuje kolegiální způsob jednání.
2. Komunikuje se studenty otevřeným a korektním způsobem, neuchyluje se k jejich podceňování, ponižování a jakémukoliv znevažování.
3. Chová se k nim vždy spravedlivě, nevyžaduje od nich činnosti, které patří k jeho vlastním povinnostem, nepřivlastňuje si nijak jejich práci a jimi dosažené výsledky.
4. Předává jim ochotně své znalosti, dovednosti a zkušenosti.
5. Snaží se působit nejen kvalitní výukou a výcvikem, ale za každých okolností i osobním příkladem, pečlivě dodržuje stanovená pravidla organizace výuky.
6. Plně a iniciativně se věnuje kolektivní a individuální výuce a výchově studentů, napomáhá rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení, všestranně podporuje jejich kvalifikační růst a profesní rozvoj, tvůrčí a publikační aktivity, pomáhá jim navazovat vnější kontakty včetně kontaktů mezinárodních.
7. Vyvozuje přiměřené důsledky z případných selhání a neetického chování nebo jednání studentů.

Část IV.

Zásady pro výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí práci

1. Akademický pracovník zaměřuje svůj výzkum, uměleckou nebo další tvůrčí činnosti zejména na rozšiřování hranic lidského poznání, rozvoj uměleckých a kulturních hodnot, vzdělanosti, technických inovací. Vždy dbá na to, aby jeho výsledky sloužily ku prospěchu společnosti.
2. Vždy dbá na to, aby těmito aktivitami neohrožoval spolupracovníky, společnost, životní prostředí, materiální, kulturní a etické hodnoty.
3. Uvědomuje si svoji odpovědnost za objektivitu, spolehlivost a přesnost svého bádání a respektuje meze používaných metod.

4. Při zveřejňování svých poznatků a výsledků dbá na jejich úplnost, ověřitelnost a objektivní interpretaci.
5. Po zveřejnění svých výsledků uchovává primární data a dokumentaci po dobu obvyklou v příslušném oboru, pokud tomu nebrání jiné legitimní závazky nebo předpisy.
6. Dbá na účelné a efektivní využívání prostředků poskytnutých mu na výzkum, uměleckou nebo další tvůrčí činnost.
7. Neduplikuje výzkum uskutečněný jinde, pokud to není nezbytně potřebné k ověření, doplnění nebo porovnání jeho výsledků.
8. Předává své výsledky, pokud nepodléhají legitimnímu utajení, výzkumné, odborné nebo umělecké veřejnosti. Se získanými poznatky uvážlivě seznamuje širokou veřejnost až po jejich prověření a uveřejnění v odborných médiích.
9. Jako autor nebo spoluautor výsledků se prezentuje pouze tehdy, jestliže jich sám dosáhl nebo k nim přispěl významným tvůrčím způsobem; důsledně se vystříhá jakékoliv formy plagiátu.
10. V publikacích objektivně uznává přínos svých kolegů a předchůdců, při citování vždy uvádí zřetelný a přesný odkaz na příslušný zdroj.
11. Cituje i podstatné práce, které nejsou v souladu s jeho výsledky a názory.
12. Nefragmentuje své výsledky, tj. nedělí je zbytečně do více publikací za účelem zvyšování jejich počtu.
13. Objeví-li ve svých publikacích omyl, podnikne všechny potřebné a možné kroky k jeho nápravě, nesnaží se jej tajit nebo maskovat.
14. Provádí jemu zadanou posuzovatelskou, recenzní nebo jinou hodnotitelskou činnost osobně, nezávisle a pečlivě.
15. Chrání duševní vlastnictví autorů posuzovaných rukopisů, návrhů projektů a zpráv, uměleckých děl apod., nepoužívá údaje obsažené v hodnocených podkladech k jinému účelu než k vypracování příslušného posudku a neposkytne je třetí osobě.
16. Neprodlužuje záměrně dobu hodnocení za účelem dosažení vlastních výhod či výhod pro třetí osobu.
17. Odmítne vypracovat vědecké, odborné nebo umělecké stanovisko, jestliže by závěry mohly být ovlivněny jeho osobním zájmem, nebo na tuto skutečnost jasně upozorní; vystříhá se jakýchkoliv vědomých střetů zájmů.
18. Expertní stanoviska zpracovává odpovědně a vždy jen z tematické oblasti svého oboru; nepodléhá přitom vnějším tlakům.

19. Při hodnotitelských a oponentních řízeních, recenzích apod. vychází pokud možno z objektivních kritérií, dodržuje pravidla zadavatele a vyžaduje to samé od ostatních účastníků daného řízení.

Část V.

Podezření z porušení etického kodexu

V případě podezření z porušení etického kodexu se postupuje takto:

- a) podezření z porušení etického kodexu projedná vedoucí zaměstnanec se zaměstnancem, který se měl porušení etického kodexu dopustit; vedoucí zaměstnanec je povinen na základě výsledku projednání přijmout odpovídající opatření; vedoucí zaměstnanec je oprávněn k projednání tohoto podezření zřídit etickou komisi, pro kterou se použijí ustanovení o jednání etické komise ZČU přiměřeně,
- b) přesahuje-li podezření z porušení etického kodexu rámec součásti, jedná-li se o takové podezření, které by mohlo závažným způsobem ohrozit zájem ZČU nebo nesouhlasí-li zaměstnanec s výsledky projednání podle písm. a), jmenuje rektor etickou komisi ZČU, která podezření projedná způsobem podle části VI.

Část VI.

Etická komise ZČU

1. Členy etické komise ZČU jmenuje a odvolává rektor. Členy nemohou být členové vedení ZČU a členové vedení součástí. Předsedou je zpravidla jmenována osoba, která není členem akademické obce ZČU.
2. Jednání etické komise ZČU jsou neveřejná. Na základě rozhodnutí předsedajícího se jednání etické komise mohou účastnit další osoby. Osoba podezřelá z porušení etického kodexu musí být k jednání písemně pozvána a má právo vystoupit na jednání, kdykoliv o to požádá.
3. Jednání etické komise ZČU zahajuje a řídí její předsedající. Předsedajícím je předseda komise nebo jím pověřený člen. Jednání etické komise ZČU administrativně zajišťuje Kancelář rektora.
4. Stanovisko etické komise ZČU předá její předseda rektorovi a seznámí s ním též osobu podezřelou z porušení etického kodexu.
5. Ve věci porušení etického kodexu rozhoduje s konečnou platností rektor na základě stanoviska etické komise ZČU.

Etický kodex Západočeské univerzity v Plzni souhlasně projednalo kolegium rektorky dne 18. září 2013.